

ARVIOMUISTIO JAKELUASEMIEN TEKNISTÄ TURVALLISUUTTA KOSKEVIEN SÄÄDÖSTEN MUUTOSTARPEISTA

1. Yleistä

Muistiossa arvioidaan vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (jäljempänä *turvallisuusvaatimusasetus*, 856/2012) ja vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (jäljempänä *valvonta-asetus*, 685/2015) jakeluasemia koskevien säännöksiä muutostarpeita. Arviomuistion pohjalta on tarkoitus ennakkollisesti kuulla sidosryhmiä ennen varsinaisen asetusehdotuksen esittämistä.

Arvioinnissa lähtökohtana on, että polttonesteen jakeluasemien teknistä turvallisuutta koskevat säännökset, joista nykyään säädetään pääosin kauppaja- ja teollisuusministeriön päätöksessä vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemalla (jäljempänä *jakeluasemapäätös*, 415/1998), sisällytettäisiin turvallisuusvaatimusasetukseen ja jakeluasemapäätös kumottaisiin. Muutoksen tarkoituksena olisi lisätä jakeluasemien maanpäälliset säiliöt mahdollistavat ja maanpäällisten säiliöiden turvallisuutta koskevat säännökset. Samalla päivitetäisiin vanhentuneet ja päällekkäiset tekniset turvallisuusvaatimukset jakeluasemien osalta.

Arvioitavana on myös valvonta-asetuksen muutostarve, joka koskisi jakeluasemilla tapahtuvaa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ilmoituksenvaraisuutta.

2. Arvioitavat muutokset

Arvioinnissa on käsitelty muutoksia, jotka koskevat polttonesteen jakeluasemien turvallisuutta koskevia säännöksiä ja näiden säännöksiä lisäämistä turvallisuusvaatimusasetukseen sekä jakeluasemapäätöksen kumoamista. Muutosten tarkoituksena olisi lisätä turvallisuusvaatimusasetukseen jakeluasemien maanpäälliset säiliöt mahdollistavat ja maanpäällisten säiliöiden turvallisuutta koskevat säännökset. Arvioitavana ovat myös jakeluasemapäätöksessä olevat jakeluasemien teknistä turvallisuutta koskevat ylemmällä tasolla olevan lainsäädännön kanssa ristiriidassa olevat sekä päällekkäiset säännökset. Nykyisistä säännöksistä

puuttuvat yksityisien kooltaan pienien polttoaineiden jakelupisteiden turvallisuutta koskevat säännökset, joiden lisäämistä myös arvioidaan sekä muita säännöksiä päivytystarpeita, joita ovat muun muassa viittaukset painelaitelainsäädäntöön.

Arvioinnissa käsitellään myös valvonta-asetuksen muuttamista siten, että jakeluasemilla tapahtuva vaarallisten kemikaalien käsittely ei olisi lähtökohtaisesti vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia, vaan toimintaan kohdistuvien velvoitteiden määräytyminen tapahtuisi valvonta-asetuksen kemikaalin määrään perustuvien säännösten mukaan. Valvonta-asetuksen mukaan jakeluasemien vaarallisten kemikaalien käsittely on nykyisin vähäistä teollista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia. Muistiossa arvioidaan valvonta-asetuksen muutosta siten, että jakeluasemilla harjoitettava vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi ei olisi lähtökohtaisesti ilmoituksenvaraista toimintaa vaan toiminnan luvanvaraisuus määräytyisi valvonta-asetuksen kemikaalien määrään perustuvien säännösten mukaan. Jakeluasema voisi näin olla myös luvanvarainen tuotantolaitos ja jakeluasema voisi olla myös osana tuotantolaitoksen luvitusta, jolloin valvonta olisi selkeämpää. Lisäksi arvioinnin kohteena on valvonta-asetukseen lisättävät säännökset, jotka koskevat jakeluaseman tai muun kaupan myymälässä sijoitettavia vaarallisia kemikaaleja.

3. Arvioitujen muutosten vaikutukset

Arvioinnin kohteena olevat muutokset mahdollistaisivat tietyin edellytyksin maanpäälliset palavan nesteiden säiliöt jakeluasemilla. Muutokset tältä osin eivät aiheuta kustannuksia toiminnanharjoittajille. Toiminnanharjoittajat voivat sijoittaa palavan nesteiden säiliöt maan alle myös jatkossa.

Arvioitavien muutosten lähtökohtana on ollut, että nykyisiä voimassa olevia säännöksiä ei muuteta olennaisesti. Jakeluasemapäätös on vanhentunut ajan kuluessa ja siinä ei ole huomioitu myöhemmin ylemmällä tasolla annettuja säännöksiä. Jakeluasemapäätös ei näin ollen ole vastannut kaikilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (jäljempänä *CLP-asetus*), vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005) (jäljempänä *kemikaaliturvallisuuslaki*), painelaitelakia (1144/2016) ja turvallisuusvaatimusasetusta. Näin ollen nykyiset jakeluasemat eivät välttämättä täytä kaikkia kemikaaliturvallisuuslain, painelaitelainsäädännön, turvallisuusvaatimusasetuksen tai CLP-asetuksen vaatimuksia. Vaatimusten puutteiden korjauksesta voi aiheutua kustannuksia joillekin jakeluasemille, vaikka lainsäädäntöä ei muutettaisi siltä osin.

Mahdollisista muutoksista aiheutuvat kustannukset ovat tapauskohtaisia. Esimerkiksi sammutusjätevesien käsittely vaaditaan tuotantolaitoksilla turvallisuusvaatimusasetuksen mukaisesti. Sammutusjätevesien käsittelyn kustannuksien arvioidaan muodostuvan pääosin jakeluasemien sammutusjätevesien pidätyskyvyn kasvattamisen edellyttämistä toimista, kuten maatyöt, viemäroinnit ja pinnoitukset. Sammutusjätevesien talteenoton tason arviointi kuuluisi harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta pelastuslaitoksille. Sammutusjätevesistä säädetään turvallisuusvaatimusasetuksen 77 §:ssä. Jos sammutusjätevesiä ei synny, 77 §:ä ei tarvitsisi soveltaa. Tämä voi tulla kyseeseen, jos esimerkiksi palon sam-

muttaminen tapahtuu vaahtosammuttimilla. Lisäksi turvallisuusvaatimusasetuksen vaatimuksien osalta viranomaisen voi arvioida asetuksen 99 §:n nojalla, onko jakeluaseman turvallisuusvaatimukset saavutettu jollakin muulla tavoin, jolloin kyseisestä vaatimuksesta voidaan poiketa. Nykyisin tällaisia poikkeuksia ei ole annettu jakeluasemille.

Kemikaaliturvallisuuslaissa on myös säännöksiä, jotka ovat jakeluasemapäätöksestä poikkeavia ja ylemmän tasoisena säädöksenä ensisijaisesti sovellettavia. Arvioinnin pohjalla olevassa selvityksessä ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään vastaavatko jakeluasemat edellä mainittujen säädöksiä.

Arvioinnissa on tehty joitakin muutosehdotuksia nykyisiin säännöksiin jakeluasemien osalta. Siltä osin kuin muutokset voidaan kansallisesti lainsäädäntöön tehdä, arvioinnissa on esitetty jakeluasemien turvallisuus huomioon ottaen poikkeuksia nykyisten turvallisuusvaatimusasetuksen vaatimuksiin.

Arvioitavien muutoksien viranomaisille kohdistuvana vaikutuksena olisi muutos jakeluaseman toiminnan luvanvaraisuuden määrittämisestä vaarallisten aineiden määrän perusteella. Nykyisin pelastusviranomaiset toimivat valvontaviranomaisina jakeluasemien teknisessä turvallisuuden valvonnassa. Ehdotuksen mukaisesti luvanvaraisena tuotantolaitoksena toimivan jakeluaseman lupa- ja valvontaviranomaisena toimisi Tukes. Esiselvityksessä tehdyn kartoituksen perusteella kovin montaa isoa jakeluasemaa ei ole Suomessa. Useimpien jakeluasemien varastointimäärät jäävät alle valvonta-asetuksessa säädetyin luparajan. Muutos lisää hallinnollista taakkaa vain hyvin harvan jakeluaseman osalta. Muutoksella turvataan jakeluasemien turvallisuus myös jatkossa, kun jakeluasemilla tai niiden lähetyksillä on muiden kuin palavien nesteiden jakelupisteitä, joiden vaikutus jakeluaseman turvallisuuteen voidaan huomioida lupakäsittelyssä. Jakeluasemia voi olla myös vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tuotantolaitoksen alueella. Edellä mainittu muutos selkeyttäisi myös tuotantolaitoksen alueella olevien jakeluasemien sääntelyä.

Kaasun jakeluasemat ovat jo nykyisin Tukesin luvittamia. Muutokset eivät koskisi muita kuin nestemäisiä polttoaineita jakelevia jakeluasemia ja vaarallisia kemikaaleja myyviä myymälöitä. Luvan raja-arvossa huomioidaan myös muiden vaarallisten kemikaalien sijainti jakeluasemana toimivan tuotantolaitoksen alueella.

4. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Jakeluasemapäätös on ollut voimassa vuodesta 1998 alkaen. Jakeluasemapäätös on annettu vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (682/1990, kumottu) 67 §:n ja nestekaasuasetuksen (711/1993, kumottu) 65 §:n nojalla. Vaikka jakeluasemapäätöksen perustana olleita säädöksiä on myöhemmin kumottu, jakeluasemapäätös on jätetty kokonaisuudessaan muutostilanteissa voimaan. Jakeluasemapäätös on jätetty voimaan seuraavien säännösten nojalla (aikajärjestyksessä): vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettu asetus (59/1999) 68 §, kemikaaliturvallisuuslaki 138 §, vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettu asetus (855/2012) 52 §, vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettu valtioneuvoston asetus (685/2015) 54 §.

Jakeluasemapäätöksen säännökset ovat vanhentuneet ajan kuluessa. Nykyään on voimassa säädöshierarkiassa ylemmän tasoisia kansallisia säännöksiä sekä EU-lainsäädäntöä, joiden osalta jakeluasemapäätöksen säännökset ovat ristiriidassa. Lisäksi kansallisten säädösten keskinäinen suhde on hämärtynyt ajan kuluessa.

Kemikaaliturvallisuuslain 2 luvussa on annettu säännökset turvallisuusvaatimuksista. Kemikaaliturvallisuuslain 12-20 §:ssä on keskeiset säännökset mm. tuotantolaitoksen turvallisesta käsittelystä, sijoittamisesta, käytettävästä laitteistosta, rakennuksista ja rakenteista sekä turvauhiin varautumisesta. Kemikaaliturvallisuuslain 2 luvun säännökset koskevat myös jakeluasemia.

Kemikaaliturvallisuuslain 21 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kemikaaliturvallisuuslain 2 luvussa säädetyistä yleisistä turvallisuusperiaatteista, toiminnan järjestämisestä tuotantolaitoksessa sekä tuotantolaitoksen suunnittelusta, rakentamisesta ja sijoituksesta. Asetuksenantovaltuus koskee myös jakeluasemia, jotka katsotaan olevan kemikaaliturvallisuuslain mukaisia tuotantolaitoksia. Kemikaaliturvallisuuslaissa ei ole asetuksenantovaltuutta ministeriön asetuksen tasoisella säädöksellä antaa säännöksiä turvallisuusvaatimuksista. Tämän vuoksi osittainen jakeluasemapäätöksen muuttaminen ei ole mahdollista.

Asian valmistelu käynnistyi aluksi jakeluasemapäätöksen osittaisena muutoksena. Esiselvityksen aikana todettiin, että jakeluasemapäätöksen osittainen muutos ei ole mahdollista, jonka vuoksi jakeluasemapäätös tulisi kumota ja säännökset antaa valtioneuvoston asetuksen tasoisella säädöksellä. Jakeluasemapäätös on myös monilta osin ristiriidassa ylemmän tasoisten säännösten kanssa, jonka vuoksi säännöksiä tulee uudistaa. Näin ollen esiselvitys jatkuu jakeluaseman turvallisuutta koskevien säännösten kokonaisuudistusta tarkastelevana selvityksenä.

5. Nykytila ja arvioitavat muutokset

Jakeluasemien turvallisuutta ja valvontaa koskevat kansalliset säännökset työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla

Kemikaaliturvallisuuslaki

Kemikaaliturvallisuuslaissa säädetään muuan muassa vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista, siirrosta sekä säilytyksestä. Lisäksi kemikaaliturvallisuuslaissa on edellä mainituissa toiminnoissa käytettäville laitteille ja laitteistoille asetettu erilaisia vaatimuksia. Kemikaaliturvallisuuslakiin on tehty merkittäviä muutoksia kemikaaliturvallisuuslain muutoksella (358/2015), jolloin kemikaaliturvallisuuslakiin sisällytettiin vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annettu Euroopan parlamentti ja neuvosto direktiivi 2012/18/EU, jäljempänä *Seveso III –direktiivi*.

Kemikaaliturvallisuuslain 6 §:n 1 momentin 11 ja 12 kohdissa määritellään tuotantolaitos ja laitos. Tuotantolaitoksella tarkoitetaan toiminnanharjoittajan hallinnassa olevaa aluetta, jossa vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan yhdessä tai useam-

massa laitoksessa. Laitoksella tarkoitetaan tuotantolaitoksen sisäpuolella olevaa joko maanpäällistä tai maanalaista teknistä yksikköä, jossa valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä mukaan lukien laitteistot, putkistot, koneet, varastot, lastaus- ja purkauspaikat, tuotantolaitoksen alueella olevat rautatiet, laiturit sekä edellä mainittuihin liittyvät rakenteet ja rakennelmat. Jakeluasema on kemikaaliturvallisuuslain nojalla tuotantolaitos ja/tai laitos.

Kemikaaliturvallisuuslain 2 luvussa säädetään yleisistä turvallisuusperiaatteista. Lisäksi 2 luvussa on säännökset toiminnan järjestämisestä tuotantolaitoksessa, tuotantolaitoksen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä tuotantolaitoksen sijoituksesta. Kyseiset säännökset soveltuvat myös jakeluasemiin, joissa käsitellään, varastoidaan ja siirretään vaarallisia kemikaaleja.

Kemikaaliturvallisuuslain 41 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on arvioitava räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamat vaaratekijät ja räjähdysvaaran aiheuttamat riskit. Arviointi on tarkistettava säännöllisesti ja aina, kun merkittäviä muutoksia ilmenee. Toiminnanharjoittajan on kemikaaliturvallisuuslain 42 §:n mukaisesti ryhdyttävä räjähdysten estämiseksi ja räjähdyksiltä suojautumiseksi asianmukaisesti teknisiin ja hallinnollisiin toimenpiteisiin, joilla räjähdyskelpoisten ilmaseosten muodostuminen estetään. Myös jakeluasemien tilat tulee luokitella näiden säännösten perusteella.

Kemikaaliturvallisuuslain 43 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on luokiteltava tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, räjähdyskelpoisten ilmaseosten esiintymistiheyden ja keston perusteella. Lisäksi toiminnanharjoittajan on merkittävä näiden tilojen sisäänkäynnit ja huolehdittava niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen näistä tiloista aiheutuvien vaaratilanteiden ehkäisemiseksi.

Kemikaaliturvallisuuslain 49 §:n mukaan vaarallisen kemikaalin varastointiin tarkoitetut säiliöt tulee suunnitella, mitoittaa ja valmistaa niin, että ne ovat tiiviitä ja lujia sekä kestävät varastoitavien kemikaalien vaikutusta sekä käyttötarkoituksenmukaisista ja ennakoitavista käyttöolosuhteista sekä häiriötilanteista aiheutuvia rasituksia niin, että varastoivat kemikaalit eivät pääse hallitsemattomasti säiliön ulkopuolelle. Kun säiliössä varastoitavien kemikaalien ominaisuudet sitä edellyttävät, säiliön rakenteessa tulee lisäksi ottaa huomioon syttymisen aiheuttaman paineen nousun vaikutusten ehkäiseminen.

Kemikaaliturvallisuuslain 54 §:n mukaan omistajan tai haltijan on huolehdittava, että tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella olevat maanalaiset öljysäiliöt tarkastetaan määräajoin. Säiliö on korjattava tai poistettava käytöstä, jos säiliö tarkastuksessa havaitaan öljyvahingonvaaraa aiheuttavaksi. Välitöntä vaaraa aiheuttava säiliö on heti poistettava käytöstä.

Kemikaaliturvallisuuslakiin suunnitellaan muutoksia koskien kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalaan kuuluvien toimintojen suojaamista turvauhilta. Kemikaaliturvallisuuslaissa säädettäisiin turvauhkiin varautumisen ja turvallisuusjärjestelyjen yleiset perusteet kaikkia toiminnanharjoittajia velvoittavasti. Turvauhkiin varautumista koskeviin säännöksiin ehdotetaan riskiperusteista lähestymistapaa varautumistoimien laajuuteen ja tarpeellisuuteen. Kemikaaliturvallisuuslakiin lisättäisiin uutena veloitteena toiminnanharjoittajalle tieto- ja automaatiojärjestelmien suojaamista koskeva säännös, joka olisi tarkoituksenmukaista ottaa lakiin

myös nykyisen soveltamisalan eli onnettomuusvaaroihin varautumisen puitteissa. Asiaan liittyy myös EU-säädökset kriittisten kohteiden häiriösietokyvystä (CER-direktiivi, kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä ja direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2557) sekä kyberturvallisuudesta (NIS2-direktiivi, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555). Lähtökohtaisesti edellä mainittujen EU-säädösten velvoitteet koskevat suurempia toimijoita. Kansallinen toimeenpano on vielä kesken ja vaikutusta kemikaaliturvallisuuksalainsäädäntöön jakeluasemien turvallisuus huomioon ottaen ei voida vielä tarkemmin arvioida.

Jakeluasemapäätös

Jakeluasemapäätöksessä säädetään vaarallisten kemikaalien käsittelystä jakeluasemilla. Kemikaaliturvallisuuksalaki on tullut voimaan jakeluasemapäätöksen jälkeen ja sillä on jatkettu jakeluasemapäätöksen voimassaoloa. Jakeluasemapäätöksessä on annettu määräyksiä vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (682/1990, kumottu) soveltamisesta vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin jakeluasemalla, jolta luovutetaan palavaa nestettä pääasiassa moottoriajoneuvon tai moottoriveneen polttoainesäiliöön. Säännökset koskevat lähinnä nestemäisien polttoaineiden varastointia, siirtoa ja käsittelyä. Lisäksi päätöksessä on säännöksiä nestemäisten kaasupullojen säilyttämisestä sekä pesuhallissa käytettävistä kemikaaleista. Jakeluasemapäätöstä ei sovelleta yksityiskäytössä, kuten liikennevälineiden, maatilojen ja vastaavien omassa käytössä, oleviin jakeluasemisiin, joissa säiliöiden kokonaistilavuus on alle 10 m³. Käytännössä yksityisiin jakeluasemiin on sovellettu turvallisuusvaatimusasetus.

Jakeluasemapäätöksessä on monelta kohdilta poikkeuksia päätöksen soveltamisesta siirtymäsäännöksissä. Siltä osin kuin kemikaaliturvallisuuksalassa on vastaavia säännöksiä siirtymäsäännöksillä ei voi niistä poiketa. Esimerkiksi kemikaaliturvallisuuksalain 18 §:n 2 momenttia jakeluaseman säiliön sijoittamisesta pohjavesialueelle tulee noudattaa, vaikka jakeluasemapäätöksen vastaavasta kohdasta (5 §) on poikettu siirtymäsäännöksin.

Turvallisuusvaatimusasetuksen ja jakeluasemapäätöksen poikkeavuudet sekä painelaitelainsäädäntö

Turvallisuusvaatimusasetuksessa säädetään kemikaaliturvallisuuksalassa tarkoitettujen vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista. Turvallisuusvaatimusasetusta ei sovelleta asetuksen 2 §:n mukaan jakeluasemilla tapahtuvaan vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin siltä osin kuin siitä säädetään erikseen. Turvallisuusvaatimusasetuksen perustelumistion mukaan jakeluasemapäätöksessä on joitakin jakeluaseman sekä sen säiliöiden ja putkistojen sijoittamista koskevia määräyksiä, jotka poikkeavat turvallisuusvaatimusasetuksessa säädettyistä vaatimuksista. Muistion mukaan erot ovat perusteltuja johtuen jakeluasemien ja tavallisten kemikaaleja käsittelevien tai varastoitavien laitosten toiminnan luonteen erilaisuudesta. Muistiossa ei ole tarkemmin mainittu kohtia, joissa jakeluasemapäätös poikkeaa turvallisuusvaatimusasetuksesta.

Vertailtaessa asetusten sisältöä merkittävin jakeluasemapäätöksessä oleva turvallisuusvaatimus, joka poikkeaa turvallisuusvaatimusasetuksesta, on vaatimus sijoittaa maanalle syttyvien nesteiden polttoainesäiliöt jakeluasemilla. Turvallisuusvaatimusasetuksessa sallitaan myös maanalaiset säiliöt, mutta 56 §:n mukaan maanalaisen säiliön on oltava kaksivaippainen tai säiliössä tulee olla vuodot keräävä ja havaitseva järjestelmä. Jakeluasemapäätöksessä kaksivaippaista rakennetta sekä vuodonilmaisujärjestelmää vaaditaan vain pohjavesialueille sijoitetuilta maanalaisilta säiliöiltä. Jakeluasemapäätöksestä poiketen, turvallisuusvaatimusasetuksen nojalla voi palavia nesteitä varastoida maanpäällisiin säiliöihin. Maanpäällisten säiliöiden tulee olla sijoitettuna suoja-altaaseen. Jakeluasemapäätöksessä on puolestaan maanpäällisten säiliöiden kokorajoitus 10 m₃, joita isompia säiliöitä ei sallita. Maanpäälliset säiliöt on sallittuja kuitenkin veneasemilla. Lisäksi pelastuslaitokset ovat sallineet jakeluasemilla dieselpolttoaineen maanpäälliset säiliöt perustuen dieselpolttoaineen syttyvyyden aikaisempaan luokitteluun.

Turvallisuusvaatimusasetuksen 47 §:ssä on viitattu vanhaan painelaitelakiin (869/1999). Painelaitelaissa on säiliötä ja putkistoja koskevia teknisiä vaatimuksia ja niiden tarkastamista koskevia säännöksiä (47 ja 58 §:t). Vaikka viittaus koskee vanhaa painelaitelakia, tulisi uutta painelaitelakia soveltaa myös jakeluasemien painelaitteisiin. Painelaitelain 110§:n voimaantulosäännöksen mukaan, jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka vanhan lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan vanhaan lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viitasta tähän lakiin. Painelaitteasetuksen nojalla on annettu valtioneuvoston asetus painelaitteista (1548/2016) ja valtioneuvoston asetus painelaiteturvallisuudesta (1549/2106).

Turvallisuusvaatimusasetuksessa vaaditaan putkistojen olevan I vaatimustasoa vastaavia putkia. Jakeluasemapäätöksen 15 §:n mukaan poltonestettä sisältävä putkisto on valmistettava sellaisista rakenneaineista ja asennettava siten, että se normaalikäytössä kestää siihen kohdistuvat mekaaniset, kemialliset ja lämpötilojen vaihtelun aiheuttamat rasitukset. Putki tulee rakentaa tiivistetystä teräksestä tai muusta tarkoitukseen soveltuvasta materiaalista. Maanpäällisen putken tulee kuitenkin olla palorasitusta kestävä. Putken nimellispaineen tulee olla vähintään 6 bar. Täyttöputken ja muiden paineellisten putkien nimellispaineen tulee kuitenkin olla vähintään 10 bar. Käytännössä imuputkisto ja täyttöputkisto ovat olleet SEP-putkia tai muita putkia ja nimellispaineet ovat olleet imuputkistoissa 5 baria ja täyttöputkistoissa 10 baria. Painelaitelain ja sen nojalla annettujen asetusten vaatimuksia ei ole välttämättä huomioitu näissä kohteissa.

Turvallisuusvaatimusasetuksen 51 §:ssä on säännökset vuotojen hallinnan periaatteista. Turvallisuusvaatimusasetuksen 52 §:ssä on puolestaan säännökset vuotojen hallinnasta ulkona. Pykälän 3 momentin mukaan säiliöiden täyttö- ja tyhjennyspaikat tulee allastaa siten, että saadaan kerättyä talteen suurimman täytettävän tai tyhjennettävän kuljetussäiliön tilavuus. Jakeluasemapäätöksen 18 §:n momentin 3 mukaan säiliöiden täyttöpaikka on rakennettava tiiviiksi ja viemäroitävä öljynerotinjärjestelmään. Maanalaisten säiliöiden täyttöputkien päät tulee varustaa valuma-altaalla tai pidätyskaivolla, jonka tilavuus on vähintään 1,5 kertaa purkausletkun tilavuus. Jakeluaseman täyttö- ja tyhjennyspaikan allastuksesta ei ole säädetty erikseen.

Turvallisuusvaatimusasetuksen 57 §:ssä on säännökset viemäroinnistä ja vedenotosta. Pykälän mukaan kemikaalien varastointipaikkojen,

täyttö- ja tyhjennyspaikkojen sekä prosessitilojen ja muiden käsittelytilojen viemäröinti tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei kemikaalien saastuttamia jäte-, sammutus- tai sadevesiä pääse hallitsemattomasti vesistöön, maaperään eikä muuhun kuin tähän tarkoitukseen suunniteltuun viemäriverkkoon. Ulkona olevan vallitilan tai vastaavan sadevedenpoisto tulee järjestää hallitusti. Prosessit tulee suunnitella siten, ettei vesijohtoverkostoon voi päästä poikkeustilanteissakaan kemikaalia. Jakeluasemapäätöksessä ei ole estetty polttoaineen pääsyä viemäriin tai säädetty sammutusjätevesien käsittelystä. Turvallisuusvaatimusasetuksen 77 §:ssä on myös säännöksiä tulipalon torjuntaan käytetyn veden talteenotosta.

Turvallisuusvaatimusasetuksesta poiketen jakeluasemapäätöksessä on metrimääräiset suojaetäisyydet vaarallisten aineiden sijoittamiselle suhteessa muihin rakenteisiin. Jakeluasemapäätöksessä on säännöksiä myös mm. täyttöventtiilistä, automaattisesta jakelulaitteesta, jakeluaseman hätäkytkimestä sekä veneasemien jakeluasemien rakenteesta, joilta osin turvallisuusvaatimusasetuksessa ei ole säännöksiä.

Turvallisuusvaatimusasetuksen vaatimukset koskevat jakeluasemia siltä osin kuin jakeluasemapäätöksessä ei ole tarkemmin säädetty. Käytännössä turvallisuusvaatimusasetuksen soveltaminen on ollut haasteellista joiltakin osin, koska säädösten suhde on epäselvä ja jakeluasemapäätös on monelta osin vanhentunut.

Turvallisuusvaatimusasetuksen 99 §:ssä on säännökset poikkeusten myöntämisestä. Viranomaisella voi antaa poikkeuksen turvallisuusvaatimusasetuksen vaatimuksista, jos säännösten noudattaminen aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia tai huomattavaa hankaluutta ja jos tarkoitettu turvallisuus voidaan saavuttaa muulla tavoin.

Esiselvityksen perusteella ei pystytty varmistumaan, että kaikissa koh-teissa olisi sovellettu edellä mainittuja säännöksiä kaikilta osin. Syynä on osittain ollut eri säädöshierarkiatasolla olevat säännökset ja eroavuudet viranomaisvalvonnassa. Merkittäviä polttoaineiden vuotoa koskevia tapauksia ei kuitenkaan selvityksessä ilmennyt jakeluasemilla viime vuosina. Jakeluasemilla on kuitenkin tapahtunut useampia vähäisiä tai ilman ympäristövaikutuksia aiheuttaneita polttoaineiden vuotoja edelleen.

Muut jakeluaseman valvontaa ja turvallisuutta koskevat säännökset

Seuraavissa säännöksissä on jakeluasemien valvontaa ja turvallisuutta koskevia säännöksiä:

- Valvonta-asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan jakeluaseman sekä vähittäismyymälän tai useamman vähittäismyymälän muodostaman kaup-pakeskuksen harjoittamaa vaarallisten kemikaalien varastointia on aina pidettävä vähäisenä. Valvonta-asetuksen 49 §:ssä säädetään palavien nesteiden ja syttyvien kaasujen säilytyksestä myymälärakennuksessa.
- Nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2012) 4 luvussa säädetään puolestaan nestekaasupul-lojen ja astioiden varastoinnista.
- Palavista nesteistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (313/1985) 5 ja 6 luvuissa säädetään säiliön rakenteesta ja varusteista.
- Vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista an- netun asetuksen (59/1999) 8 luvussa säädetään säiliöiden ja putkistojen rakennetarkastuksesta.
- Räjähdyksivaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa

(1139/2016) on säädetty räjähdysvaarallisissa tiloissa olevien laitteiden ja suojausjärjestelmien turvallisuudesta ja vaatimuksen mukaisuudesta.

- Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004)

Jakeluasemia koskeva sääntely muilla hallinnonaloilla

Jakeluasemista on säädetty myös ympäristöministeriön hallinnonalalla. Aikaisemmin voimassa olleen ympäristönsuojelulain (86/2000) nojalla oli annettu valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (444/2010). Asetus jätettiin voimaan, kun uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) säädettiin (227 §). Asetus (444/2010) uusittiin keväällä 2020. Uusi valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (314/2020, *jäljempänä JANO-asetus*) tuli voimaan 18.5.2020. JANO-asetuksessa säädetään jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista. Asetuksen 4-9 §:ssä on säännökset jakeluaseman sijoittamisesta, teknisestä rakenteesta, maanperän ja pohjaveden suojelusta, jätevesien käsittelystä ja rajoittamisesta sekä bensiinihöyryjen rajoittamisesta. JANO-asetuksessa viitataan lisäksi jakeluaseman teknisten ratkaisujen osalta jakeluasemapäätökseen. Jakeluasemapäätökseen kohdistuvat lainsäädäntömuutokset koskisivat siten myös JANO-asetusta.

Jakeluaseman teknisestä rakenteesta säädetään JANO-asetuksen 5 §:ssä. Pykälässä viitataan kemikaaliturvallisuuslakiin sekä vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (682/1990) 67 §:n nojalla voimaan jätettyihin säännöksiin. Jälkimmäisellä viittauksella tarkoitetaan jakeluasemapäätöstä. Lisäksi JANO-asetuksen 5 §:ssä edellytetään, että jakeluaseman varastointiin ja käsittelyyn tarkoitetut laitteet ja rakenneosat ovat palavien nesteiden jakeluasemaa koskevan standardin SFS 3352 asettamien vaatimusten tai muiden vastaavan tasoisten vaatimusten mukaisia. JANO-asetuksen 6 §:ssä vaaditaan, että säiliöiden on oltava kaksivaippasäiliöitä taikka suoja-altaaseen sijoitettuja yksivaippasäiliöitä. Maan alle sijoitettujen säiliöiden tulee kuitenkin olla aina kaksivaippasäiliöitä. Siirtymäsäännöksillä (19 §) vaatimukset on ulotettu koskemaan vanhoja jakeluasemia silloin, kun jakeluasemalla tehdään teknisiä parannuksia, jossa aseman tekniset järjestelmät, säiliöt ja putkistot uusitaan. Lisäksi jakeluaseman viemäriputkiston ja siihen liitettyjen tarkastuskaivojen, hiekanerottimien ja öljynerottimien sekä liitoksissa käytettävien tiivisteiden on kestävä polttoaineiden kemiallista vaikutusta. Pesuhallin lattian, hiekanerottimien ja viemäreiden on kestävä käytettävien pesuaineiden vaikutusta. Viemärijärjestelmä on asennettava siten, että se kestää mekaanista rasitusta. Säiliöiden täyttöpaikan ja jakelualueen päällystämiseksi viitataan standardin SFS 3352 mukaiseen päällystämiseen tai muuhun vastaavan tasoiseen kestopäällysteeseen (6 §). JANO –asetuksessa on myös vaatimuksia jakeluaseman viemäroinnistä, öljynerottimista sekä sulkuventtiileistä (7§). JANO-asetuksen nojalla polttoainetta sisältävää vettä tulee johdattaa öljynerottimeen ja säiliöissä tulee olla täyttymistä ilmaiseva järjestelmä. Öljyä sisältävä jätevesi tulee käsitellä asetuksessa mainittujen standardien mukaisesti ennen kuin sen voi päästää sadevesiviemäriin.

Jakeluasemista säädetään myös liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonalaan kuuluvassa liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfraktuurista annetussa laissa (475/2024), jäljempänä jakeluinfralaki. Lailla on täydennetty vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja

neuvoston asetusta eli jakeluinfra-asetusta. Jakeluinfra-asetuksen tarkoituksena on edistää vähäpäästöisiin ja päästöttömiin käyttövoimiin siirtymistä kaikissa liikennemuodoissa. Vähähiilisiä polttoaineita ovat biometaanit, kehittyneet biopolttoaineet tai uusiutuvat ja vähähiiliset synteettiset, parafiiniset, kaasumaiset ja nestemäiset polttoaineet. Teknisiä vaatimuksia tullaan antamaan asetuksen nojalla annettavilla delegoiduilla asetuksilla.

Edellä mainittujen säädösten lisäksi seuraavat säädökset sisältävät säännöksiä turvallisuusvaatimuksista, jotka koskevat myös jakeluasemia:

- Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) sisältää voimassaolevat säännökset rakennusten paloturvallisuudesta
- Valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilmaseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta (576/2003, liitteet 1-3 ovat voimassa)
- Laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta (1016/2004)
- Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta (400/2008)

Jakeluasemien toiminnanharjoittajien ilmoitusvelvollisuus ja jakeluasemien valvonta

Valvonta-asetuksen 5 §:n mukaan jakeluaseman harjoittamaa vaarallisten kemikaalien varastointia on aina pidettävä vähäisenä. Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä ilmoituksen. Kemikaaliturvallisuuslain 24 §:n 1 ja 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajan tulee tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle, jollei ilmoitusta 23 §:n 2 momentin nojalla tule tehdä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä pykälän 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus.

Rangaistussäännökset

Kemikaaliturvallisuuslain 124 §:ssä on viitattu rikoslain säännöksiin koskien rangaistuksia, jotka liittyvät vaarallisten kemikaalien käsittelyyn. Rangaistus on säädetty yleisvaarallisista rikoksista rikoslain 34 luvussa, räjähdeterikoksesta rikoslain 44 luvun 11 §:ssä, vaarallisten kemikaalien tai räjähteen taikka kemikaaliturvallisuuslain 5 luvussa tarkoitetun tuotteen varomattomasta käsittelystä rikoslain 44 luvun 12 §:ssä ja ympäristörikoksista rikoslain 48 luvussa.

EU-lainsäädäntö

Jakeluasemapäätös on monilta osin vanhentunut ja siinä on päällekkäisiä säännöksiä EU-lainsäädännön kanssa. Jakeluasemapäätöksen kokonaisuudistus tai jakeluasema koskevien säännöksiä sisällyttäminen turvallisuusasetukseen selkeyttäisi säännöksiä suhdetta EU-lainsäädäntöön. Mm. seuraavat EU-säädökset koskevat myös jakeluasemia.

Seveso III-direktiivi

Seveso III-direktiivin tavoite on vahvistaa säännöt sellaisten suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi, joissa on mukana vaarallisia aineita, ja rajoitetaan suuronnettomuuksista ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheuttuvia seurauksia, jotta koko unionissa voitaisiin taata yhdenmukaisesti ja tehokkaasti korkea suojelun taso. Direktiiviä sovelletaan direktiivin 2 artiklassa tarkoitettuihin tuotantolaitoksiin, joissa käsitellään vaarallisia aineita. Seveso III-direktiivi on osittain täytäntöönpantu kemikaaliturvallisuuslailla.

Painelaitedirektiivi

Painelaitelaissa on täytäntöönpantu painelaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaisamisesta annettu Euroopan parlamentin ja Neuvoston direktiivi 2014/68/EU, otsikossa ja jäljempänä *painelaitedirektiivi*. Painelaitedirektiiviä sovelletaan sellaisten painelaitteiden ja laitekokonaisuuksien suunnitteluun, valmistukseen ja vaatimustenmukaisuuden arviointiin, joiden suurin sallittu käyttöpaine (PS) on yli 0,5 bar.

CLP-asetus

CLP-asetuksessa on säännökset vaarallisten aineiden luokittelusta. Jakeluasemapäätöksen säännökset koskevat erittäin helposti syttyvän, helposti syttyvän ja syttyvän polttonesteen säiliön sijoitusta. Turvallisuus-vaatimusasetuksen 2 §:n 19 kohdassa syttyvällä nesteellä asetuksessa tarkoitetaan CLP-asetuksen mukaisen kategorian 1, 2 tai 3 syttyvää nestettä. CLP-asetuksen liitteen I 2.6 kohdassa syttyviksi nesteiksi katsotaan nestettä, jonka leimahduspiste on enintään 60° C. CLP-asetuksessa on luokiteltu syttyvät nesteet leimahduspisteen ja kiehumisen alkamislämpötilan mukaan kolmeen kategoriaan. CLP-asetuksessa mukaan tässä asetuksessa kaasuoilyjen, dieselpolttoaineen ja kevyiden polttoöljyjen, joiden leimahduspiste on 55–75° C, voidaan katsoa kuuluvan kategoriaan 3.

Jakeluasemapäätöksessä ei ole tarkemmin määritelty erittäin helposti syttyvän, helposti syttyvän ja syttyvän polttonesteen luokittelua. Koska EU-asetukset ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, CLP-asetus on huomioitava sovellettaessa jakeluasemapäätöstä. Myöskin turvallisuus-vaatimusasetuksen säännöksiä sovellettaessa jakeluasemilla, asetuksen mukaisesti sovelletaan CLP-asetusta. Näin ollen CLP-asetuksen luokittelu koskee myös jakeluasemia. CLP-asetuksessa on myös mm. vaarallisuusmerkinnöistä säännöksiä, joita tulee soveltaa myös jakeluasemilla. Tältä osin jakeluasemapäätöksen säännökset ovat vanhentuneita ja ristiriidassa suoraan sovellettavan EU-lainsäädännön kanssa.

Jakeluinfra-asetus

Jakeluinfra-asetus, tuli voimaan 12.10.2023. Asetus koskee: 'päästöttömien ajoneuvojen, junien, alusten tai ilma-alusten vaihtoehtoiset polttoaineet', joihin kuuluvat sähkö, vety, ammoniakki; 'uusiutuvat polttoaineet': direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 27, 28 ja 33 alakohdassa määritellyt biomassapolttoaineet, mukaan lukien biokaasu, ja biopolttoaineet ja uusiutuvasta energiasta tuotetut synteettiset ja parafiiniset polttoaineet, mukaan lukien ammoniakki sekä 'uusiutumattomat vaihtoehtoiset polttoaineet ja siirtymävaiheen fossiiliset polttoaineet': maakaasu

kaasumaisessa muodossa (paineistettu maakaasu, CNG) ja nesteytetyssä muodossa (nesteytetty maakaasu, LNG), nestekaasu (LPG), uusiutumattomasta energiasta tuotetut synteettiset ja parafiiniset polttoaineet.

Koneasetus

Koneista ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY ja neuvoston direktiivin 73/361/ETY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja Neuvoston asetuksessa (EU) 2023/1230, otsikossa ja jäljempänä *koneasetus*, säädetään koneiden, vastaavien tuotteiden ja osittain valmiiden koneiden suunnittelua ja rakentamista koskevista terveys- ja turvallisuusvaatimuksista, jotta voidaan sallia koneiden, vastaavien tuotteiden ja osittain valmiiden koneiden asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönotto, samalla kun varmistetaan ihmisten, erityisesti kuluttajien ja ammattimaisten käyttäjien, ja joissakin tapauksissa kotieläinten terveyden ja turvallisuuden, omaisuuden sekä tapauksen mukaan ympäristön suojelun korkea taso. Siinä myös vahvistetaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vapaata liikkumista unionissa koskevat säännöt. Koneasetus tulee pääasiassa sovellettavaksi 14.1.2027 alkaen muutamin poikkeuksin.

Kansalliset standardit

Jakeluasemien turvallisuutta koskevista standardeista merkittävin on kansallinen standardi SFS 3352:2014 Palavien nesteiden jakeluasema. Standardi on varsin uusi ja teknisen turvallisuuden osalta se edustaa alan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Standardia on uusittu vuonna 2020 lisäyksellä SFS 3352:2014/A1:2020 - Palavien nesteiden jakeluasema. Liite C (velvoittava): Maanpäälliset moottoribensiiniä tai korkeaseosetanolia sisältävät säiliöt ja varusteet (rakennemalli 8). Uudessa liitteessä C määritetään erityisesti tekniset ratkaisut bensiinin ja vastaavien poltonesteiden varastoimiselle maanpäällisiin säiliöihin. Standardi kuvaa teknisen turvallisuuden tason, joka yleisesti katsotaan hyväksyttäväksi. Vaihtoehtoisten ratkaisujen hyväksyttävyyttä arvioitaessa voitaisiin apuna käyttää tätä standardia. Tällä hetkellä standardi on teknisiltä vaatimuksiltaan jakeluasemapäätöstä vaativampi. Standardi mm. edellyttää lähtökohtaisesti, että kaikki jakeluaseman poltonestesäiliöt ovat kaksivaippaisia ja vuodonilmaisujärjestelmällä varustettuja.

Standardi SFS 3352: 2014 + A1:2020 Palavien nesteiden jakeluasema, pois lukien liite C, on kemikaaliturvallisuuslain 135 §:n tarkoittamassa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ylläpitämässä luettelossa standardeista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto julkaisee luettelon niistä standardeista, joita noudattaen katsotaan kemikaaliturvallisuuslain nojalla annettujen säännösten vaatimusten täyttyvän, sekä pitää tätä luetteloa yleisesti saatavilla.

Jakeluasemat Suomessa

Suomessa jakeluasemat jakautuvat nestemäisten polttoaineiden jakeluasemiksi sekä kaasujakeluasemiksi. Näiden lisäksi on muutama vedynjakelupiste. Nestemäisiä polttoaineita jaetaan moottoriajoneuvoihin maanteiden varsilla ja veneisiin satamissa. Lisäksi jakeluasemia on lentokentillä ilmailua varten sekä ratapihoilla dieselkäyttöisiä vetureita varten. Lisäksi jakeluasemilla on sähkölatauspisteitä.

6. Arvioinnin johtopäätökset

Alla on arvioitu jakeluasemapäätöksen siirtämistä turvallisuusvaatimusasetuksen säännöksiksi ja mahdollisia muita muutoksia, joita olisi tarve tehdä jakeluasemien turvallisuussäätelyyn:

Turvallisuusvaatimusasetus

2 §. *Soveltamisalan rajauksia.* Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavan, koska jakeluasemia koskevat säännökset sisällytettäisiin asetukseen.

2 b §. *Suhde muuhun lainsäädäntöön.* Jos jakeluinfra-asetuksessa tai sen nojalla annettavissa delegoiduissa asetuksissa on uusiutuvia polttoaineita koskevia turvallisuusvaatimuksia jakeluasemilla, sovellettaisiin tämän asetuksen lisäksi edellä mainittuja säädöksiä. Maakaasun jakeluun jakeluasemilla sovelletaan myös maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annettua valtioneuvoston asetusta (551/2009) ja valvonta-asetusta.

3 §. *Määritelmät.* Pykälään ehdotetaan lisättävän uusia kohtia:

- Uusi pykälän 22 kohta, jossa määriteltäisiin jakeluasema. Jakeluasemalla tarkoitettaisiin tuotantolaitosta tai laitosta jakelualueineen, jakelulaitteineen, säiliöineen sekä mahdollisine huolto- ja pesuhalleineen, jossa varastoidaan, käsitellään ja säilytetään sekä myydään tai muutoin luovutetaan polttonestettä siirrettäväksi jakelumittarista moottorikäyttöisen ajoneuvon tai vesikulkuneuvon polttoainesäiliöön sekä muuta vaarallista kemikaalia moottorikäyttöisen ajoneuvon tai -vesikulkuneuvon huoltoon ja yksittäiskappaleina nestekaasupulloja. Jakeluasema voi olla joko julkinen tai yksityinen jakeluasema. Jakeluasemaa koskevan määrittelyn ulkopuolelle jäisivät ilmailu- tai raideliikenteen polttoaineena käytettävän palavan nesteen jakeluun tarkoitetut tuotantolaitokset tai laitokset vastaavasti kuin jakeluasemapäätöksessä. Kyseisiin kohteisiin on sovellettu turvallisuusvaatimusasetusta nykyään. Myös tuotantolaitoksen alueella oleva, yksistään tuotantolaitoksen toiminnanharjoittajan hallinnoima jakelupiste jäisi jakeluaseman määrittelyn ulkopuolelle. Kemikaaliturvallisuuslain 6 §:n 11 ja 12 kohdan nojalla jakelupiste on kyseisen tuotantolaitoksen alueella oleva laitos. Kemikaaliturvallisuuslain 23 §:n 2 momentissa mainituissa tilanteissa useamman toiminnanharjoittajan tuotantolaitoksen alueella harjoittamasta toiminnasta turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa luvan tai ilmoituksen perusteella päätöksen, jos toiminnanharjoittajien toiminta muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden.
- Uusi pykälän 23 kohta, jossa määriteltäisiin polttoneste. Polttonesteellä tarkoitettaisiin moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tai –vesikulkuneuvossa käytettävää palavaa nestettä.
- Uusi pykälän 24 kohta, jossa määriteltäisiin jakelulaite. Jakelulaitteella tarkoitettaisiin yhdistettyä pumppu- ja mittalaitetta, jolla polttonestettä jaetaan moottorikäyttöisen ajoneuvon tai –vesikulkuneuvon käyttöön.
- Uusi pykälän 25 kohta, jossa määriteltäisiin automaattinen jakelulaite. Automaattisella jakelulaitteella tarkoitettaisiin sähköllä toimivaa itsepalvelujakelulaitetta, joka toimii automaatiolla.
- Uusi pykälän 26 kohta, jossa määriteltäisiin jakelualue. Jakelualueella tarkoitettaisiin aluetta tai laituria, jolla jakelulaitteet sijaitsevat ja jolla moottorikäyttöinen ajoneuvo on seisotettuna tai vesikulkuneuvo kiinnitetynä polttonestetäydennystä varten.
- Uusi pykälän 27 kohta, jossa määriteltäisiin yksityiset jakeluasemat. Yksityisillä jakeluasemilla tarkoitettaisiin pelkästään kyseisen kohteen

tarkoitukseen olevia polttonesteiden jakeluasemia, joissa on alle 10 kuutiometrin suuruinen polttonestesäiliö tai polttonestesäiliöiden yhteistilavuus on alle 10 kuutiometriä työkoneiden tai muiden toiminnanharjoittajan harjoittaman toiminnan mukaisten ajoneuvojen tankkaamista varten eikä jakeluaseman yhteydessä olisi muuta vaarallisia kemikaalien käsittelyä, joka vaatii kemikaaliturvallisuuslaissa edellytetyn luvan turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tai ilmoituksen pelastuslaitokselle.

13 §. *Palavien nesteiden ja syttyvien kaasujen sekä aerosolien ja pyroforisten aineiden varastojen sijoitus.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että siihen lisättäisiin säännökset polttonesteiden maanpäällisten kiinteiden säiliöiden sijoittamisesta. Muutokset mahdollistaisivat muualla kuin asemakaava alueella maanpäälliset polttonesteen säiliöt jakeluasemilla. Maanpäälliset palavien nesteiden säiliöt olisi- vat myös mahdollisia asemakaava alueella, jos voimassa on Tukesin hyväksymä standardi, jossa on määritelty vähimmäisuojaetäisyydet maanpäälliselle palavan nesteen säiliölle jakeluasemilla. Vaatimus ei koske yksityisiä jakeluasemia. Kemikaaliturvallisuuslain 14 ja 17 §:t tulee huomioida myös maanpäällisten säiliöiden sijoittamisessa. Jakelu- aseman myymälärakennuksen sijoittamisessa tulee huomioida asetuk- sen 12 §:n lisäksi 6 §:n ja 13 §:n 1 momentin mukaisesti palamisessa syntyvä lämpösäteily, jos jakeluaseman alueelle sijoitetaan maanpäälli- nen palavien nesteiden säiliö tai säiliötä.

34 §. *Maanalaisen säiliön ja putkiston sijoitus.* Pykälän 2 momenttiin li- sättäisiin poikkeus jakeluaseman säiliöiden ja putkistojen sijoittamisesta raskaasti liikennöidylle alueelle. Säiliöt ja putkistot tulisi suojata kuitenkin mekaaniselta rasitukselta jakeluasemilla. Pykälään lisättäisiin 6 mo- mentti, jossa säädettäisiin jakeluaseman maanalaisen säiliön huoltokui- lusta ja ankkuroinnista. Vaatimukset eivät koske yksityistä jakeluase- maa.

47 §. *Putkistot.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että jakeluase- milla olevilta putkistoilta ei vaadittaisiin jatkossakaan kaikilta osin paine- laitteiden luokan I vaatimustason putkistoja. Sen sijaan jakeluasemilla sovelletaan painelaitelain ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädet- tyjä vaatimuksia. Painelaitelainsäädännön vaatimuksenmukaisuutta kos- kevat vaatimukset koskevat putkistoja, joiden suurin sallittu käyttöpaine on yli 0,5 baaria. Putkistojen tulisi joka tapauksessa olla rakennettu ti- ivistetystä teräksestä tai muusta tarkoitukseen soveltuvasta materiaa- lista. Maanpäällisen putkistojen tulisi olla palorasitusta kestävä, jos nii- den lähellä olisi kohteita, joiden syttymisestä aiheutuva lämpösäteily ai- heuttaisi vaaraa putkistolle. Putken nimellispaineen tulisi olla vähintään 5 bar. Täyttöputken ja muiden paineellisten putkien nimellispaineen tulisi kuitenkin olla vähintään 10 bar.

49 §. *Letkut.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin jakeluaseman polttonesteen jakeluun tarkoitettusta letkusta. Painelaitel- ainsäädännön vaatimuksenmukaisuutta koskevat vaatimukset koskevat putkistoja, joiden suurin sallittu käyttöpaine on yli 0,5 baaria. Kiinteä polttonesteputki saataisiin liittää jakelumittariin ja säiliöön metallikudok- sella suojatulla, kyseistä polttonestettä kemiallisesti kestäväällä letkulla. Letku tulisi sijoittaa helposti luokse päästävään paikkaan siten, ettei se ole suorassa kosketuksessa maahan.

50 §. *Valvonta-, hallinta- ja turvajärjestelmät.* Pykälään lisättäisiin 3 mo- mentti. Poiketen 1 ja 2 momentista vaatimuksista, jos jakeluasemalla ei olisi käyttöautomaatiojärjestelmää, jakeluasemien valvontajärjestelmien

tulisi ainakin ilmaista mahdolliset vuodot säiliöissä tai putkistoissa. Pykälään lisättäisiin myös 4 momentti, jonka mukaan jakeluaseman valvonta-, hallinta- ja turvajärjestelmän tulisi täyttää turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymän voimassa olevan standardin, joita nykyään ovat mm. SFS 3352, SFS-EN 12285-1 tai SFS-EN 12285-2, asetetut vaatimukset tai niiden olisi oltava muutoin vastaavalla tavalla lainsäädännön vaatimusten mukaisia. Jos yksityisellä jakeluasemalla ei olisi 3 ja 4 momentissa vaadittuja valvontajärjestelmiä, yksityisten jakeluasemien polttonestettä sisältävissä säiliöissä ja putkissa tapahtuvat vuodot tulisi pystyä havaitsemaan ulkoisesti, polttonestesäiliöiden sisällön määrä tulisi mitata todeta sekä polttonesteen luovuttamisesta ja täytöstä tulisi pitää päivittäistä kirjanpitoa mahdollisten säiliö- ja putkistovuotojen toteamiseksi.

52 §. *Vuotojen hallinta ulkona.* Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin jakeluasemia koskeva poikkeus. Jakeluasemilla täyttö ja tyhjennyspaikoilla ei edellytettäisi allastusta vaan 51 §:n 3 mukaista vuotojenhallintajärjestelmää, joka takaa vastaavan tasoisen nesteen pidätyskyvyn ja luotettavuuden kuin allastus. Alueen viemärointi tulisi tapahtua 57 §:n 3 momentin mukaisesti. Säiliöiden täyttöputkien päät tulisi varustaa valumaltaalla tai pidätyskaivolla, jonka tilavuus olisi vähintään 1,5 kertaa purkausletkun tilavuus. Valuma-allas ja pidätyskaivo voitaisiin liittää jakeluaseman öljynerotinjärjestelmään tai säiliöön.

52 a §. *Jakeluasemien säiliöt.* Asetukseen ehdotetaan lisättävän uusi pykälä, jossa olisi säännökset jakeluaseman säiliöiden vaatimuksista. Poiketen 52 §:n 1 momentin ulkona olevalle vaarallisten kemikaalien säiliöiden annettusta vaatimuksesta jakeluasemalla polttonesteet tulisi varastoida jakeluasemilla vuodonilmaisujärjestelmällä varustettuihin kiinteisiin säiliöihin, jotka ovat kaksivaippaisia. Jakeluasemalla vaadittaisiin kaksivaippasäiliö, koska säiliöt sijaitsevat yleisien tilojen läheisyydessä. Erillistä allastusta säiliön alle ei vaadittaisi. Vaatimuksella turvataan jakeluasemien ja niiden läheisyydessä olevien kohteiden yleistä turvallisuutta ja ehkäistään ympäristövahinkoja. Vaatimus vastaisi JANO-asetuksen 6 §:n 2 momentin vaatimuksia.

Lisäksi maanpäällinen säiliö ja putkistojen maanpäälliset osat tulisi suojattava kestämään ulkoista paloa, jos niiden lähellä on kohteita, joiden syttymisestä aiheutuva lämpösäteily aiheuttaa vaaraa säiliölle ja putkistolle. Jakeluasemalla on hyvin monenlaista toimintaa verrattuna aikaisempaan. Sähköautojen lisääntyttä on varauduttava myös sähköautojen akkujen paloon. Maanpäällisten säiliöiden tulisi näin olla asianmukaisesti suojattuja palolta.

Jos säiliö olisi pystysäiliö, sen suunnittelun ja toteutuksen tulisi olla tarkastuslaitoksen hyväksymä. Säiliö olisi sijoitettava päällystetylle ja tiivistetylle alueelle.

Yksityisien jakeluasemien polttonestettä sisältävien säiliöiden tulisi olla kaksivaippaisia vuotosuojattuja säiliöitä tai säiliö tulisi sijoittaa suoja-alaan.

57 §. *Viemärointi ja vedenotto.* Pykälään lisättäisiin uusi jakeluasemia koskeva 3 momentti, joka vastaisi JANO-asetuksessa säädettyjä vaatimuksia (7 §:n 4 momentti). Vaatimukset olisivat näin ollen nykytilan mukaisia. Jakelualueen ja säiliöiden täyttöpaikan viemäriässä edellytettäisiin välittömästi öljynerottimen jälkeen näytteenotto- ja sulkuventtiiliä, joka

josta voitaisiin sulkea sulkuventtiilillä jakeluaseman jätevesien pääsy vesihuoltolaitoksen viemäriin tai muuhun jakeluaseman jätevesien purkupaikkaan. Sulkuventtiili olisi voitava sulkea viivytyksettä kaikissa olosuhteissa. Viemäröintijärjestelmän kunto olisi tarkastettava viiden vuoden välein. Vaatimusta ei sovellettaisi yksityisiin jakeluasemiin.

59 §. *Laitteiden merkinnät.* Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin säännös jakeluasemien laitteiden merkinnöistä. Jakelulaitteeseen sekä jokaiseen maanpäälliseen palavan nesteeseen säiliöön tai niiden välittömään läheisyyteen olisi kiinnitettävä selvästi näkyvään paikkaan tupakanpolton ja avotulen teon kieltävä merkintä. Jakelulaitteeseen tai sen välittömään läheisyyteen olisi kiinnitettävä lisäksi ajoneuvon moottorin sammuttamista edellyttävä merkintä.

60 §. *Putkistojen merkinnät.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin säännös jakeluasemien putkistojen merkinnöistä. Jakeluaseman maanalaisen säiliöiden ilmaputkiin tai ilmaputkiryhmään olisi kiinnitettävä selvästi näkyvään paikkaan tupakanpolton ja avotulen teon kieltävä merkintä. Täytötputket, ilmaputket ja bensiinihöyryjen talteenottoputket tulisi varustaa vastaavan säiliön sisällön tunnuksella.

61 §. *Liikennejärjestelyt.* Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin säännös jakeluasemien törmäysesteistä. Jakeluaseman maanpäällisen säiliön ympärillä tulisi olla törmäysesteet. Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin poikkeus jakeluasemille vaatimuksesta, että pääsy tuotantolaitoksen alueelle, onnettomuusvaarallisiin kohteisiin sekä sammutusveden otto- ja purkoille on vähintään kahdesta eri suunnasta. Jakeluasemilla riittäisi, että pelastusyksiköillä on yhdestä suunnasta pääsy jakeluasemalle.

62 §. *Kulunvalvonta.* Pykälään lisättäisiin 2 momenttiin jakeluasemia koskeva poikkeus kulunvalvonnasta. Jakeluasemilla tulisi olla kuitenkin kameravalvonta, jonka perusteella mahdolliset poikkeavat tilanteet havaittaisiin. Vaatimusta ei sovellettaisi yksityisiin jakeluasemiin.

64 §. *Kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevat ohjeet.* Pykälään lisättäisiin 2 momentti, jossa säädettäisiin lisäksi jakeluasemilla annettavista muista ohjeista kuin mitä 1 momentissa on mainittu. Jakeluasemalla asioivalle henkilölle tulisi olla tarvittavat ohjeet vika- ja hätäilmoituksen tekoon. Vaatimusta ei sovellettaisi yksityisiin jakeluasemiin.

74 §. *Sammutus- ja jäähdytysvedet.* Pykälään lisättäisiin 4 momentti, jossa säädettäisiin jakeluasemille poikkeus 1-3 momentteihin. Jakeluasemille ei tarvitsisi varata vettä tulipalojen sammuttamiseen, vaan sammutus suoritettaisiin pelastuslaitoksen tuomalla vedellä tai muilla menetelmillä esimerkiksi sammuttimilla.

Asetukseen lisättäisiin uusi 7 a luku, jossa olisi jakeluasemia koskevat erityissäännöksiä. Jakeluasemapäätöksessä on ollut vastaavia velvoitteita koskien jakeluasemia.

98 a §. *Jakeluaseman polttonestesäiliön suojaetäisyys kellaritiloista.* Jakeluaseman polttonestettä sisältävä maanalainen säiliö tulisi olla vähintään 10 m etäisyydellä sellaisista kellaritiloista, joiden lattia on säiliön yläpinnan alapuolella. Vaatimusta ei sovelleta yksityisiin jakeluasemiin.

98 b §. *Jakeluaseman putkien ja putkikanavien suojaus.* Jakeluaseman maanalaiset putkistot tulisi asentaa säiliöön päin laskeviksi. Säiliöön asennetun imuputken pään etäisyyden säiliön pohjasta

tulisi olla vähintään 50 mm. Jakeluaseman laitteita ja putkistoja varten tehdyt syvennykset ja läpiviennit jakelukorokkeissa ja -alueella sekä niihin johdetut kaapeli- ja putkikanavat olisi suojattava siten, ettei niihin voisi kerääntyä polttonesteitä tai niiden höyryjä. Höyryjen kulkeutuminen rakennuksiin, sähkökaappeihin ja vastaaviin tiloihin tulisi myös olla estetty.

98 c §. *Jakeluaseman maanpäällisen säiliön sulkuventtiili.* Maanpäällisten säiliöiden nestepinnan alapuolisissa yhteissä tulisi olla sulkuventtiili säiliön välittömässä läheisyydessä. Sulkuventtiili tulisi lukita luotettavalla tavalla kiinniasentoon jakeluaseman ollessa suljettuna.

98 d §. *Jakeluaseman polttonesteen jakelulaite.* Jakeluasemalla polttoaineen jakelun täytyisi tapahtua polttoaineiden jakeluun tarkoitettusta jakelulaitteesta, jonka kautta polttoainetta ei päätyisi ympäristöön tahattomasti. Automaattinen jakelulaite tulisi varustaa aikarajoituslaitteella tai vastaavalla täyttömäärää rajoittavalla laitteella.

98 e §. *Jakeluaseman hätäkytkin.* Jakeluasemalla tulisi olla helposti havaittavassa ja luoksepäästävässä paikassa kytkin, josta jakelulaitteiden siirtopumppujen sähkövirta voitaisiin katkaista. Kytkin tulisi merkitä selvästi. Kukin jakelulaite olisi varustettava erillisellä jakelulaitteen välittömään läheisyyteen sijoitetulla selvästi merkityllä hätäkytkimellä, joka pysäyttäisi jakelulaitteen pumpun toiminnan tai automaattinen hätäpysäytysjärjestelmä. Vaatimusta ei sovelleta yksityisiin jakeluasemiin.

98 f §. *Jakeluaseman suojaaminen.* Jakeluasema tulisi suojata siten, että ulkopuolisten pääsy säiliön täyttöaukole ja venttiileihin olisi estetty.

98 g §. *Veneiden polttonesteen jakeluasemat.* Veneiden polttonesteen jakeluasemien säiliöitä ei saisi sijoittaa vesistöön tai vedenpinnan tason alle. Putkisto olisi suunniteltava siten, että mahdollinen polttonestevuoto voitaisiin rajoittaa ja vuodon leviäminen vesistöön estää. Jokainen laiturille johtava polttonesteputki tulisi varustaa helposti luoksepäästävällä ja nopeasti rannalta suljettavalla sulkuventtiilillä ja lisäksi magneettiventtiilillä tai jousikuormitteisella yksisuuntaventtiilillä. Sulkuventtiilien paikat olisi merkittävä selvästi. Veneaseman putkisto olisi rakennettava siten, ettei laiturin mahdollinen liikkuminen vaurioita putkistoa. Veneaseman putkistoja ei saisi sijoittaa vedenpinnan alle ja ne olisi suojattava liikkuvulta jäältä. Säiliöiden etäisyys veneiden pysyvistä säilytyspaikoista tulisi olla vähintään 15 m.

98 h §. *Jakeluaseman polttonesteen jakelulaitteen sijoitus.* Jakelulaitteet olisi sijoitettava jakelualueelle siten, että ajoneuvoliikenne jakelulaitteille ja niiltä pois olisi mahdollista jakelulaitteita vaarantamatta. Jakelulaitteet tulisi sijoittaa vähintään 5 m päähän huoltoaseman rakennuksista ja ajoneuvojen pysäköintiin varatuista alueista sekä vähintään 10 m päähän huoltoaseman ulkopuolisista rakennuksista ja sellaisesta toiminnasta, josta voisi aiheutua polttonesteen syttymisvaaraa. Vähimmäis-suojaetäisyyksien lisäksi jakelulaitteen sijoituksessa tulisi ottaa huomioon kemikaaliturvallisuuslain 14 ja 17 §:t sekä turvallisuusvaatimusasetuksen 6 ja 18 §:t. Jakelulaitteet olisi sijoitettava betonista tai muusta palamattomasta aineesta valmistetulle korokkeelle, jonka leveys olisi vähintään sama kuin jakelulaitteen uloimman osan leveys. Vaatimuksia ei sovelleta yksityisiin jakeluasemiin.

Valvonta-asetus

5 §. *Vähäinen teollinen käsittely ja varastointi.* Pykälän toisesta momentista poistettaisiin maininta jakeluasemista, jolloin vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi määriteltäisiin vaarallisten kemikaalien määrän perusteella jakeluasemilla.

49 §. *Palavien nesteiden ja syttyvien kaasujen säilytys myymälärakennuksessa.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin, että myymälärakennukseksi katsottaisiin myös jakeluaseman myymälä. Pykälään lisättäisiin uusi 8 momentti, johon lisättäisiin säännös, joka koskisi myymälässä olevia vaarallista kemikaalia sisältäviä astioita. Jakeluasemapäätöksessä on ollut vastaava säännös. Myymälässä olisi irtosäiliölle osoitettava paikat siten, etteivät ne muodosta estettä kulkuväylälle ja poistumiselle. Uutena vaatimuksen ulko-ovien lähetyville ei saisi sijoittaa enää palavia nesteitä. Myöskin pienkoneisiin tarkoitetut polttoaineet tulisi sijoittaa paloturvallisiin kaappeihin.

Voimaantulo

Turvallisuusvaatimusasetuksen 13 §:n 1 momenttia, 24 §, 34 §:n 1 ja 4 momenttia, 50 §:n 4 momenttia, 52 a §:ää ja 56 §:n 1 momenttia sovellettaisiin ennen asetusmuutoksen voimaantuloa toimintansa aloittaneen jakeluaseman turvallisuutta koskeviin vaatimuksiin kuitenkin vasta, kun jakeluaseman toiminta muuttuisi merkittävästi kemikaaliturvallisuuslain 23 §:n momentissa tai 24 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla siten, että kyse olisi jakeluaseman merkittävästä teknisestä parantamisesta, jossa aseman tekniset järjestelmät, säiliöt ja putkistot uusitaan.

Lisäksi turvallisuusvaatimusasetuksen 34 §:n 3 momenttia, 56 §:n 3 momenttia, 98 a, 98 b ja 98 h §:ä sovellettaisiin ennen vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemalla annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (414/1998) voimaantuloa toimintansa aloittaneen jakeluaseman turvallisuutta koskeviin vaatimuksiin kuitenkin vasta, kun jakeluaseman toiminta muuttuisi merkittävästi kemikaaliturvallisuuslain 23 §:n momentissa tai 24 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla siten, että kyse olisi jakeluaseman merkittävästä teknisestä parantamisesta, jossa aseman tekniset järjestelmät, säiliöt ja putkistot uusitaan.

Jakeluasemapäätöksen voimaantulosäännöksissä on poikettu 5 §:n soveltamisesta niiden jakeluasemien osalta, jotka ovat varastoineet ja käsitelleet palavia nesteitä ennen jakeluasemapäätöksen voimaantuloa. Jakeluasemapäätöksen 5 § koskee jakeluaseman sijoittamista pohjavesialueelle. Kemikaaliturvallisuuslain 18 §:n 2 momentissa on vastaava säännös. Näin ollen tähän asetuksessa ei voitaisi antaa poikkeavaa säännöstä jakeluasemien sijoittamista pohjavesialueelle, koska asetuksessa ei voida poiketa lain tasolla annetusta säännöksestä.

Ennen ilmoituksenvaraisesti valvonta-asetuksen 5 §:n nojalla toimineet jakeluasemat voisivat toimia jatkossakin hakematta lupaa seuraavaan toiminnan muutokseen saakka, jolloin luvan tarvetta tulisia arvioida asetuksen I liitteen perusteella.